

Udskriftsdato: 13. december 2025

KEN nr 9085 af 15/07/1990 (Historisk)

Ankestyrelsens principafgørelse O-39-90 om boligindretning - ventilationsanlæg med varmegenvinding - allergi - husstøvmide

Ministerium: Social- og Boligministeriet

Journalnummer: J.nr.: 20532-89

Ankestyrelsens principafgørelse O-39-90 om boligindretning - ventilationsanlæg med varmegenvinding - allergi - husstøvmide

Resume:

Der foreligger ikke på nuværende tidspunkt lægevidenskabeligt materiale, der dokumenterer, at ventilationsanlæg med varmegenvinding har effekt overfor personer med allergi mod husstøvmider. Betingelserne for at yde hjælp i henhold til bistandslovens § 59 til ventilationsanlæg med varmegenvinding fandtes derfor ikke opfyldt.

Kassation:

Principafgørelsen har ikke længere vejledningsværdi

Kassationsdato:

28-05-2009

Love:

Lov om social bistand - lovbekendtgørelse nr. 829 af 1. oktober 1992 - § 59

Vejledninger:

Socialministeriets cirkulære nr. 152 af 17. december 1986 om hjælp til boligindretning, omsorgsarbejde og befordring efter bistandsloven - pkt. 1

Sagsfremstilling:

En 50-årig gift udearbejdende kvinde K søgte om hjælp til installation af et ventilationsanlæg med varmegenvinding.

K led af astma af moderat grad. Der var påvist allergi mod husstøvmide, men ikke anden allergi.

K boede i et parcelhus, opført i 1970. Der var ingen husdyr i hjemmet, og der var ingen rygere. Der var almindelige udluftningsventiler i køkken, badeværelse og bryggers.

Der var ikke foretaget luftfugtighedsmålinger i boligen. Foretagne målinger for husstøvmide viste, at K var stærkt eksponeret for husstøvmide i boligen.

K's ansøgning var anbefalet af lungemedicinsk speciallæge.

Socialforvaltningen afslog ansøgningen med henvisning til, at der ikke var sikker dokumentation for, at støtte til ventilationsanlæg kunne anses for nødvendig i relation til K's bolig.

Socialforvaltningen anførte videre, at selvom det lægeligt var vurderet, at et anlæg ville være gavnligt for en person, fandt socialforvaltningen, at der herskede stor usikkerhed om, i hvilke konkrete tilfælde et anlæg kunne nytte til den enkelte bolig/boligtype.

Ved amtsankenævnets behandling af sagen forelå bl.a. udtalelse af 28. juni 1988 fra Socialministeriet.

Det fremgik bl.a. heraf, at hjælp til anskaffelse af automatisk ventilationsanlæg kan ydes efter bistandslovens § 59, hvorefter der kan ydes nødvendig hjælp til indretning af boligen.

Nødvendig hjælp defineres i pkt. 1 i cirkulære af 17. december 1986 om hjælp til boligindretning som boligforanstaltninger, der skønnes at afhjælpe eller i betydelig grad formindske de boligmæssige ulemper.

Socialministeriet henviste endvidere til Sundhedsstyrelsens udtalelse af 25. september 1987. Det fremgik bl.a. heraf:

«Ved bedømmelsen af behovet for foranstaltninger til afhjælpning af astmatikeres indeklimagener er det afgørende - at der foreligger en præcis diagnose (astma-type) og - at der anvendes en nøje planlagt strategi med trinvis gennemgang af mulige sammenhænge mellem astmasymptomer og indeklimafaktorer.» og videre:

»Der findes en særlig kategori af astmapatienter, for hvem foranstaltninger med henblik på forbedring af indeklimaet er indiceret: Patienter med dokumenteret allergi over for husstøvmider eller skimmelsvampe.

Husstøvmider kan kun trives i boliger, hvor luftfugtigheden om vinteren overstiger 45 % relativ luftfugtighed ved almindelig stuetemperatur. Almindelig sanering af boliginventar mv. har ikke større værdi. Det afgørende er, at der sker en nedbringelse af luftfugtigheden. Følgende strategi kan anbefales, når der hos en patient er konstateret moderat til svær astma, som med sikkerhed skyldes husstøvmideallergi, og hvor der er et mideproblem i boligen.

1. Er der tale om grundfugt, det vil sige fugt stammende fra fundamentet i en ældre bolig, må boligskit overvejes, idet teknisk renovering oftest er meget bekostelig.

2. Nyere boliger samt ældre boliger uden grundfugt kan gøres mide-fri ved installation af mekanisk ventilation med varmegenvinding. Varmegenvindingen medfører relativt lave driftsudgifter, hvorimod anskaffelsesudgifterne er højere end for anlæg med simpel mekanisk ventilation. Sidstnævnte anlæg har dog en række ulemper som fx højere energiudgift og trækgener (generende især for børn). Sådanne luftaffugteranlæg kan ikke anbefales, idet disse ikke kan nedbringe antallet af mider i tilstrækkelig grad. Ydermere er apparaterne oftest støjende og varmeudviklende.»

Amtsankenævnet pålagde det sociale udvalg at yde K hjælp i henhold til bistandslovens § 59 til et ventilationsanlæg.

Det var en forudsætning for afgørelsen, at forvaltningen ikke kunne dokumentere at K's bolig led af grundfugt, det vil sige fugt stammende fra fundamentet, idet boligskit i så fald måtte overvejes.

Amtsankenævnet begrundede sin afgørelse med, at der på baggrund af de foreliggende udtalelser var hjemmel i bistandslovens § 59 til at bevilge ventilationsanlæg, når særlige betingelser var opfyldt.

På grundlag af det til sagen lægeligt oplyste fandtes de helbredsmæssige betingelser opfyldt i K's tilfælde, idet K havde en præcis diagnose i form af astma af moderat grad, der var påvist allergi mod husstøvmide og ingen anden allergi.

K's problemer med allergi overfor husstøvmide ville kunne afhjælpes, såfremt luftfugtigheden blev bragt ned under 45 %, og det mest effektive middel hertil var installation i boligen af et mekanisk ventilationsanlæg med varmegenvinding.

Under henvisning til ovenstående fandtes det således godtgjort, at et ventilationsanlæg ville kunne afhjælpe eller i betydelig grad formindske de boligmæssige ulemper ved ophold i eget hjem.

Sagen blev anket af det sociale udvalg, der bl.a. henviste til en udtalelse fra kommunens lægekonsulent, hvorefter der ikke på nuværende tidspunkt findes nogen videnskabelig undersøgelse, der dokumenterer,

at ventilationsanlæg med varmegenvinding har sikker effekt i forhold til mennesker, der lider af allergi overfor husstøvmide.

Det sociale udvalg anførte videre, at man i kommunen er bekendt med, at der er flere produkter på markedet til priser mellem ca. 20.000 kr. og ca. 70.000 kr., men man var uden kendskab til, hvilket anlæg der i givet fald er bedst egnet og billigst.

Afgørelse:

Der har ikke i den foreliggende sag foreligget tilstrækkeligt grundlag for bevilling af ventilationsanlæg med varmegenvinding.

Ankestyrelsen lagde herved vægt på, at der ikke på nuværende tidspunkt sås at foreligge lægevidenskabeligt materiale, der efter Ankestyrelsens vurdering dokumenterede, at et anlæg som det omhandlede ville have den forudsatte effekt for ydelse af hjælp hertil efter bistandslovens § 59.

Den lungemedicinske speciallæge, der havde anbefalet ansøgningen, anmodede på K's vegne om genoptagelse af sagen.

Speciallægen henviste bl.a. til en rapport udarbejdet af en af Dansk Selskab for Allergologi i 1988 nedsat arbejdsgruppe.

I rapportens resume hed det bl.a., at »ud fra energiøkonomiske hensyn og de meget få kliniske erfaringer fra praktiske afprøvninger er den mest lovende metode (til fjernelse af husstøvmider - speciallægens tilføjelse) i dag installering af mekanisk ventilation med varmegenvinding, således at der tilvejebringes et tilstrækkeligt stort luftskifte uden at øge energiforbruget væsentligt.« og videre »det synes rimeligt hos udvalgte husstøvmideallergikere med astma at anbefale installering af mekaniske ventilationsanlæg med varmegenvinding i tilfælde af moderat til svær astmasygdom.«

Ankestyrelsen fastholdt ved skrivelse af 28. marts 1990 den trufne afgørelse, da der på nuværende tidspunkt fortsat ikke med fornøden sikkerhed var sandsynliggjort den forudsatte effekt af ventilationsanlæg med varmegenvinding.

Den omstændighed, at installering af ventilationsanlæg med varmegenvinding ud fra få kliniske erfaringer fra praktiske afprøvninger var den mest lovende metode til fjernelse af husstøvmider, fandtes - også hen-set til prisniveauet for disse anlæg - ikke at udgøre tilstrækkeligt grundlag for hjælp efter bistandslovens § 59.